

L'ARXIU DE VILA-REAL REP DOCUMENTS PERSONALS DE BROCH I LLOP

La família de l'escriptor i artista plàstic Francesc Broch i Llop ha donat recentment a l'Ajuntament de Vila-real manuscrits autògrafs, fotografies familiars i publicacions originals d'estudis de l'insigne artista valencià.

La donació dels documents, feta per les seues filles, va ser oferida en l'Ajuntament de la Vila amb la presència de l'alcalde, Manuel Vilanova, el regidor de Cultura, Javier Nàcher, i Jacinto Heredia Robles, professor de llengua espanyola, de qui va sorgir la iniciativa de sol·licitar els documents a la família.

Segons l'alcalde de la localitat: "els documents i les fotografies de la donació passaran a formar part de l'arxiu municipal fins que siguin exposats adequadament en el museu de la ciutat, juntament amb altres publicacions de l'escriptor".

Entre els documents cedits per la família de Broch i Llop destaquen els manuscrits de la conferència sobre La huella romana en España, pronunciada en nombroses ciutats italianes, així com fotografies familiars i d'activitats culturals, on participà com a organitzador i animador. També hi trobem els certificats de la seua habilitació d'ensenyant de llengua espanyola, amb cicles en la Casa de España a Roma, el seu certificat d'estudis del col·legi dels Pares Franciscans i el seu nomenament com a Cavaller de la Corona d'Itàlia, concedit pel rei Víctor Manuel III.

Francesc Broch i Llop va nàixer a Vila-real l'any 1884. Va estudiar en l'Acadèmia de Belles Arts de València i se'n anà a Roma per a perfeccionar la seua tècnica escultòrica. L'any 1915 va ser nomenat examinador de les proves d'habilitació per a l'ensenyament de la llengua espanyola. L'any 1933 el rei Víctor Manuel III li va concedir la condecoració de Cavaller de l'Orde de la Corona d'Itàlia. L'escriptor Francesc Broch i Llop va morir a la ciutat italiana de Florència l'any 1980.

gravacions de vídeo en diversos suports, partitures, així com centenars de documents inèdits, que seran instal·lats com a secció musical, una vegada classificats, en la Biblioteca d'Humanitats de la Universitat per a la seua posterior consulta.

D'altra banda, el crític musical de Levante, Alfredo Brotons, treballa actualment en la preparació d'un llibre on recopilarà comentaris a programes de concerts escrits per Badenes. Igualment, Pedro González Mira, de la revista Ritmo ha anunciat la publicació

SEGORBE PODRIA REBRE PRÒXIMAMENT EL VALUÓS LLEGAT DE L'ARXIU D'ANTONIO SORIANO, FUNDADOR DURANT L'EXILI DE LA LIBRAIRIE ESPAGNOLE DE PARÍS

L'Ajuntament de Segorbe podria arribar a adquirir els fons bibliogràfics del seu fill predilecte Antonio Soriano, exiliat a França al final de la Guerra Civil espanyola, on, encara molt jove, va fundar primer una llibreria a Toulouse per traslladar-se uns anys després a París.

Ara fa cinquanta anys que la Librairie Espagnole, primer en el carrer Nazarin i després en la rue de Seine, continua en peu com a punt de referència inoblidable de la història de l'exili republicà a França.

Apassionat dels llibres, ha passat la seua vida envoltat de paper, com a editor, com a llibreter i com a infatigable col·leccionista, que compta hui amb una curiosa i excel·lent biblioteca a París.

La Llibreria Espanyola va esdevindre punt de trobada i tertúlia durant les primeres dècades de l'exili republicà a França, i per ella van pasar escriptors com Max Aub, Rafael Alberti, Pablo Neruda i historiadors com Tuñón de Lara i Pierre Vilar.

LA BIBLIOTECA VALENCIANA SERÀ LA NOVA DEPOSITÀRIA DEL MANUSCRIT DE LES NORMES DEL 32

La Conselleria ha adquirit el manuscrit de les Normes del 32 per 12 milions de pessetes als

FONS ACTUALS: DONACIONS I ADQUISICIONS

LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA ES FARÀ CÀRREC DE L'ARXIU DEL CRÍTIC I MUSICÒLEG GONZALO BADENES

Director de la Historia de la Música de la Comunidad Valenciana que va publicar el diari Levante-EMV, Gonzalo Badenes, desaparegut el passat estiu, havia expressat el seu desig de donar el seu arxiu fonogràfic i documental a una institució pública, després de la seua mort.

Va ser la seua família qui va decidir, de comú acord, i després de conversar amb el rector de la Universitat de València, Pedro Ruiz, la cessió dels fons. L'arxiu inclou més de 4.000 discos compactes, 2.000 discos de vinil,

d'un altre llibre, un compendi d'articles elaborats per l'estudiós musical sobre les grans veus del segle XX en la revista.

LA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA HA DONAT 1.100 LLIBRES A L'AJUNTAMENT DE SUECA

Igualment, la Universitat de València va obsequiar l'Ajuntament de Sueca el passat any amb una donació de 1.100 llibres, destinats a la biblioteca pública de la localitat riberenca. Amb l'última aportació, la biblioteca suecana disposa ja d'un fons de 40.000 volums aproximadament.

hereus d'Adolf Pizcueta, un dels impulsors d'este document, on es van fixar les bases per a la unificació ortogràfica de la llengua autòctona.

Amb el text original de les normes, cinc fulls numerats, s'inclouen vint-i-set cartes testimoni de detalls de la negociació i diversos annexos amb les firmes de les entitats i les personalitats que els van donar suport.

La negociació de la compra es va iniciar ara fa tres anys, quan el responsable de la Conselleria de Cultura, Manuel Tarancón, estava al davant de la Diputació de València. Va ser la família Pizcueta la que es va posar en contacte amb la institució per tal de realitzar la compra, que serà depositada en la Biblioteca Valenciana.

Les cartes adquirides estan datades entre 1924 i 1934, període en què es va donar la correspondència entre Pizcueta i Carles Salvador. Dèsset missives remeses entre els dos des d'abans de la firma de les anomenades Normes de Castelló, dos anys després.

Igualment, hi figura una carta del filòleg Pompeu Fabra, del 15 de juliol de 1930, amb capçalera de l'Ateneu de Barcelona, la carta advertix la Taula de les Lletres Valencianes, a qui va dirigida, del fet que allò que pensen fer "és molt arriscat". A este encapçalament, Fabra afegix que "el valencià no pot adoptar raonablement altre sistema ortogràfic que l'adquirit pel català".

La documentació comprada inclou també quatre fulls manuscrits originals de Pizcueta, als quals s'adjunta la història i detalls de les

normes, a més d'una carta de Lluís Revest Corzo a Joaquim Reig, remetent-li les normes, el 17 de desembre de 1932 –quatre dies abans de la firma oficial a Castelló, s'aporten també huit missives creuades entre Gaetà Huguet, Carles Salvador i Pizcueta, en dates pròximes a l'acceptació definitiva de les bases que marcarien l'ortografia. En este sentit, destaquen tres fulls amb els suports al text.

Pel que fa a la intervenció en la firma de Lo Rat Penat, ressaltada pel conseller Tarancón, una

desena d'integrants de la institució, presidida llavors per García Gascón, va protestar per la "inconsideració" de no haver sigut consultat. No obstant això, Lo Rat Penat ofería el seu suport a les normes, tot matisant-ne el caràcter "provisional" i la seua intenció de mantindre la "concòrdia dins de la gran família valenciana i les diverses tendències culturals i polítiques".

Entre els qui subscriuien les normes figuren dos fulls amb les firmes d'entitats i personalitats, entre elles, el pare Fullana –amb una referència al caràcter provisional de les normes– Ignasi Villalonga, López Chávarri, Martínez Ferrando, Enric Soler i Godes, Antoni Igual i

Navarro Borrás.

Juntament amb les Normes del 32, el conseller de Cultura, Manuel Tarancón i el director de la Biblioteca Valenciana, José Luis Villacañas, van presentar la compra d'un cartell de l'Exposició Regional de 1909, realitzat per Stolz Seguí, i diversos manuscrits de Germana de Foix, Floridablanca, Cabarrús, Aranda, Campomanes i Felip V. A més, cal destacar els impresos dels segles XVI al XVIII i les edicions rares i valuoses dels dos últims, entre elles, la traducció d'Els huit llibres de la

pedagog i escriptor, va reunir al llarg de la seua productiva vida un important arxiu personal, distribuït en tres seus: Oviedo, on l'any 1897 guanyà la Càtedra de Historia General de Derecho Español, a la Residencia de Estudiantes de Madrid, de la qual fou impulsor i a l'esmentat Institut, on va estudiar el batxillerat.

El fons es compon fonamentalment de la correspondència que ens acosta a la seua tasca com a director general d'ensenyament primari entre 1911 i 1912; a la seua elecció com a senador per València l'any 1916; a la seua participació en la Fundació de la Societat de Nacions l'any 1920, i com a jutge al Tribunal Permanent de Justícia de la Haia, entre 1921 i 1940, del qual ens han arribat nombroses actes.

Exiliat en concloure la Guerra Civil, es va traslladar a Mèxic, on va morir l'any 1951.

República, d'Aristòtil, o un llibre d'homenatge a Miguel Hernández del Partit Comunista Popular, de 1978.

CATALOGACIÓ DEL FONS CEDIT PER RAFAEL ALTAMIRA CREVEA A L'INSTITUT JORGE JUAN D'ALACANT

La Conselleria de Cultura, des de la Direcció General del Llibre, Arxius i Biblioteques, du a terme des del passat mes de febrer, la catalogació del fons cedit a l'Institut d'Ensenyança Secundària Jorge Juan d'Alacant pel senyor Rafael Altamira Crevea (Alacant, 1866-Mèxic 1951).

Historiador, jurista,